

زبان ادایی و اشاره
سرچشمه زبان گفتاری

www.ketab.ir

سرش	آرمسترانگ، دیوید اف. Armstrong, David F.
عنوان	زبان ادایی و اشاره: سرچشمه زبان گفتاری / دیوید آرمسترانگ، شرمن ویلکاکس؛ ترجمه آرش طهماسبی.
مشخصات نشر	تهران: فرهنگ، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۳۰۰ ص: مصور، جدول.
شابک	978-600-8284-18-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیب
یادداشت	The gestural origin of language, 2007.
یادداشت	کتاب: ۱.
موضوع	زبان -- شاع
موضوع	Language and 'ariness -- Origin
موضوع	زبان اشاره
موضوع	Sign language
شناسه افزوده	ویلکاکس، شرمن ای.
شناسه افزوده	Wilcox, Sherman E.
شناسه افزوده	طهماسبی، آرش، ۱۳۵۵ - مترجم
رده بندی کنگره	۴۷۱.۱۶۲ / ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	۴۰۱
شماره کتابشناسی ملی	۵۲۱۶۷۵۲

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Armstrong, David F. and Sherman E. Wilcox (2007), *The Gestural Origin of Language*, London: Oxford University Press.

www.farhameh.com

farhameh@gmail.com

۸۸۱۴۳۶۲۹-۰۹۱۰۴۵۱۷۲۶۱

زبان ادبی و اشاره: سرچشمه زبان گفتاری

© حق چاپ: اول، ۱۳۹۷، فرهامه

نویسندگان: پروفسور دیوید آرمسترانگ، پروف. ش. ن. ویلکاکس

مترجم: آرش طهماسبی

ویرایش: واحد ویرایش مؤسسه عصر انسان شناسی ایرانیا

طراحی جلد: آتلیه مؤسسه عصر انسان شناسی ایرانیا

صفحه‌آرایی و نمایه: علی اکبر حکم‌آبادی

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

© همه حقوق برای انتشارات فرهامه محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری، اعم از زیرساخت و بویس و بی‌دی‌اف و سایر اشکال دیجیتالی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جری در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

۷		سپاس گزاران
۱۱		پیش‌گفتار: رویای من
۱۵		۱: درک زبان نشانه و تکوین زبان
۳۹		۲: زبان در دنیای وحش
۶۹		۳: ادا، نشانه، و گفتار
۹۹		۴: ادا، نشانه، و گرامر
۱۵۷		۵: فضاهای ادراکی و اعمال مجسم
۲۰۳		۶: رابط ادا-زبان
۲۲۷		۷: ابداع زبان‌های بصری
۲۵۹		پس‌گفتار
۲۶۳		کتاب‌شناسی
۲۸۱		نمایه

بیش گفتار

روایای صوت

در آغاز این کتاب از خواننده دعوت می‌کنیم در نسخه‌ای دیگر از یک آزمایش فکری قیاس و حرکت کند. این آزمایش را نمی‌توان، و نباید، در دنیای واقعی انجام داد، اما بررسی ندارد که در مورد نتیجه‌اش تأمل کنیم. در آزمایش ما ۱۱ نور انسان، ۱۲ زن و ۱۲ مرد بالغ در محیطی رشد می‌یابند که در آن غذا و آب در پناه دارند، اما با هیچ‌کس غیر از خودشان تماس یا ارتباط رودررو ندارند. در محیط زندگی‌شان همه‌چیز شئی پیدا می‌شود. از آنجایی که این آزمایش طی چند نسل انجام می‌شود، فرض می‌کنیم که آنها می‌دانند چطور تولیدمثل کنند، اما هیچ‌یک از افراد اصلی این آزمایش یا اولادشان با کسی بیرون از دنیای محدودشان تماس و ارتباط ندارد. باور رایج این است که نوع بشر ضرورتی غریزی برای ابداع زبان در خود دارد، بنابراین سوال این است: برحسب تعداد نسل‌ها، چقدر طول می‌کشد تا نمونه‌های انسان با هم چیزی با گستردگی لغوی و پیچیدگی گرامری زبان انگلیسی ابداع کنند؟ نخستین تلاش‌های‌شان برای ارتباط با خودشان چه شکلی دارد؟ مهم‌تر از همه، از دید ما، اولین تلاش‌های‌شان برای ایجاد ارتباط صوتی است یا تصویری؟ این کتاب تلاشی است برای پاسخ به این پرسش‌های

دشوار و فکر می‌کنیم که بیشتر خوانندگان (حتی زبان‌شناسان، اگر که صادقانه به این آزمایش فکری نگاه کنند) موافق خواهند بود که عقل سلیم هم به پاسخ‌هایی ختم می‌شود که ما در اینجا ارائه خواهیم داد. در این کتاب سناریویی فرگشتی (تکاملی) هم برای پیدایش زبان انسان ارائه می‌دهیم. نمی‌خواهیم متهم شویم که خیلی ساده بدیهی فرض کردیم که چرخه حیات یک موجود زنده^۱، تکرار چرخه حیات گونه^۲ مربوطه است؛ بنابراین کاری بیشتر از صرفاً حل معماهای ارائه‌شده به-وسیله این آزمایش فکری در پیش داریم. باین حال، ارزش دارد که وقت بیشتری را صرف پاسخ‌هایی کنیم که در اینجا ارائه می‌کنیم.

با عنایت به آخرین و مهم‌ترین پرسش‌مان، فکر می‌کنیم که عملاً همه موافق باشند که نخستین تلاش‌های بچه‌ها برای برقراری ارتباط به هر طریقی که ممکن است اشاره‌ای تلقی شود؛ شامل اشاره کردن، لمس کردن یا هر جور دستکاری کردن بچه‌های دیگر یا اشیای موجود در محیط. صوتی کردن ارتباط، بیشتر محدود به نمایش‌های احساسی مثل گریه کردن خواهد بود. ما ذکر می‌کنیم این ادعایی مهم است که با تجربه کسانی که سعی کردند با یک غیر هم‌زبان ارتباط برقرار کنند، تقویت می‌شود. در چنین شرایطی، مردم معمولاً به همان زبان ادا و پانتومیم پناه می‌برند تا منظور خود را بیان کنند. بیان تعداد معدودی از ما اتفاق افتاده است که بخواهیم همان دم رمزگانی (کن) را برای تبادل منظور تحت همان شرایط ابداع کنیم. همچنین تا حدی روی نداده که بخواهیم به یک خارجی آن دسته از عناصر زبانی خود را بیاموزیم که برای انجام امور ساده و معمولی به کار می‌روند. باین حال،

1. ontogeny

2. phylogeny

3. vocalization

در میان ناشنوایانی که با ناشنوایان خارجی مواجه می‌شوند، این تجربه شایع‌تر است که به سرعت با علائم تصویری، دست‌کم برای انتقال مفاهیم ساده، ارتباط برقرار کنند. زمانی فرض بر این بود که علت آن است که ناشنوایان ضرورتاً از زبان تصویری و علائم پانتومیمی مشابهی برای برقراری ارتباط با همدیگر، استفاده می‌کنند. به هر حال، اکنون می‌دانیم که زبان اشاره ناشنوایان [کشورهای مختلف] کاملاً با هم فرق دارد. [لزوماً] قابل قیاس با هم نیستند و درست به مانند زبان گفتاری، ساختار، گرامر، خاص خود را دارند. اما، در عین حال، برای ما عجیب به نظر نمی‌رسد که ناشنوایان راحت‌تر از مردم عادی راهی برای ایجاد ارتباط با هم، باز، ارجح خود پیدا می‌کنند. چرا باید چنین باشد؟

ذکر این نکته اهمیت دارد که هر دوی ما سال‌های زیادی با مردم ناشنوا کار کردیم، ارتباط برقرار نمودیم، و حتی یکی از ما دو تا، با آنها زندگی کردیم. ما خود را رقف می‌دانیم و ترویج استفاده از زبان اشاره در آموزش بچه‌های ناشنوا - و نیز به زبان مشروع و معقول برقراری ارتباط برای همه مردم - کرده‌ایم. بجای شگفتی نیست که می‌بینیم این زبان، این شکل از زبان، به‌طور کلی مبنا و اساس کوبین و تکامل ظرفیت انسان برای توسعه زبان بوده است، و هدف ما این است که نشان دهیم کشفیات و شواهد اخیر به‌دست آمده از مطالعه نشانه‌ها در حرکات بدن انسانی چه دارند که از تاریخ این مهم‌ترین توانایی بشر به یاد آورند.